

τες μεθ' ἑαυτῶν ὅλα τὰ πολύτιμα καὶ εὐκίνητότερα πράγματά των, καθὼς ἀναφέρει μάλιστα καὶ ὁ νεώτερος Πλίνιος, αὐτόπτης γενόμενος τοῦ πράγματος εἰς τὸ πλησιόχωρον Μισηνόν. Πρέπει δὲ νὰ ἔφυγον οἱ κάτοικοι, ὅτε ἡ στάκτη, ἡ λάσπη καὶ ἡ κίσσηρις, αἵτινες κατακάλυψαν τὴν πόλιν, ἤρχισαν νὰ ἐπιφέρωνται κατ' αὐτῆς. Φαίνεται δὲ καὶ τὴν σήμερον ὅτι μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπανῆλθον πάλιν, καὶ σκάψαντες τὴν στάκτην ἔλαβον τὰ πολυτιμότερά των πράγματα, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα συνέβησαν ὁκτὼ ἄλλαι ῥήξεις κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Ἐκ τῶν διασωθέντων δὲ σκελετῶν τῶν ἀνθρώπων, ἐπτὰ ἄνδρες εὐρέθησαν ἰστάμενοι ἀκόμη εἰς τὴν ὁδόν, ἐξ ὧν ὁ προπορευόμενος ἐκράτει λύχνον εἰς τὴν χεῖρα. Ἄλλος δ' εὐρέθη μὲ πῆραν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἵστατο κάτωθεν ὑψηλῆς τινὸς κλίμακος τῆς πύλης ἐνὸς θεάτρου διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν στάκτην· ἀμέσως ὁμῶς ὅτε ἠθέλησαν νὰ τὸν ἐκβάλωσιν ἐκεῖθεν, μετετράπη εἰς κόνιν. Καὶ εἰς ὑπόγειον δέ τι ταμεῖον εὐρέθησαν περίπου τῶν εἴκοσι νεκρῶν.

Ἡ Ἡράκλεια, καταποντισθεῖσα ὑπὸ τῆς λάβας, εὐρέθη τὸ αὐτὸ σχεδὸν ἔτος ὥς καὶ οἱ Πομπηῖοι. Αὐτὴν δ' ὤφειλον ν' ἀνασκάψωσι μᾶλλον, ὥς πλουσιωτέραν καὶ μεγαλητέραν πόλιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐργασία ἦτον ἐπίπονος, ὥς ἀπαιτοῦσα ὑπερβολικὴν δαπάνην, καὶ διὰ τὴν συνήθη τῶν Ἰταλῶν Ἡγεμόνων ἀμεριμνησίαν, ἡ πόλις ἀφέθη, καὶ τὰ ἀνεσκαμμένα αὐτῆς μέρη κατεκαλύφθησαν πάλιν.

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΥΕΛΟΥ.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις πολλῶν Σοφῶν, ἡ ὕελος δὲν ἦτον ἄγνωστος εἰς τοὺς ἀρχαίους, ἀλλ' ἐγνωρίζετο ἐπίσης, ὥς καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν πλίνθων καὶ τῶν πηλίνων ἀγγείων.

Κατὰ τὸν Πλίνιον, ἡ ἐφεύρεσις τῆς ὕελου ἐγινε κατὰ συμβεβηκὸς εἰς τὴν Συρίαν. Ἐμποροὶ τινες

Φοίνικες ἀναγκασθέντες νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὰς ὀχθὰς τοῦ ποταμοῦ Βήλου, ἤναψαν πῦρ εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ μαγειρεύσωσι τὰ φαγητά των· ἐπειδὴ δ' εὐτυχεν αὐτοῦ πυρίτις λίθος καὶ νίτρον, συγχωνευθέντα ταῦτα μετὰ τῆς στάκτης, ἀπετέλεσαν σύνθετόν τινα ὕλην, ἣτις ψυχρανθεῖσα ἀπεκατέστη ὕελος. Ἐκ τοῦτου δὲ λαβόντες νύξιν, ἤρχισαν τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέτυχον ἀξιόλογα, σχηματίζοντες διάφορα πράγματα, ἅτινα καὶ ἐπωλοῦντο εἰς τὴν Σιδῶνα καὶ τὴν Σαπέταν. Ἀλλὰ μ' ὅλον ὅτι ἐκπαλαί ἡ ὕελος ἦτο γνωστὴ, ἡ χρῆσις αὐτῆς μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἦτο τοσοῦτον διαδεδομένη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, διότι τὰ μὲν ποτήρια κατεσκεύαζον ἐκ πολυτίμων μετάλλων, εἰς δὲ τὰ παράθυρα δὲν εἶχον ἐπινοήσειν ἀκόμη τὰς ὕελοπλάκας (τζάμια).

Ἡ ὕελος ἀναφέρεται πρῶτον παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ Τιβερίου (15 ἔτ. ἀπ. Χρίστ), ὅτε ὁ Πλίνιος λέγει ὅτι κατέστρεψαν τὸν οἶκον τεχνίτου τινός, διότι κατεσκεύαζεν εὐθραύστους ὕελους. Ὁ δὲ Πετρώνιος Ἀρβιτερ καὶ τινες ἄλλοι βεβαιοῦσι καὶ ὅτι ἀπεκεφαλίσθη ὁ τεχνίτης διὰ τοῦτο. Ἀκολουθῶς ὁμῶς ὁ Νέρων (64 ἀπ. Χρ.) ἐπλήρωσε μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα διὰ δύο μικρὰ ὕελινα ποτήρια. Ἐκ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης ἡ τέχνη τῆς ὕελοποιΐας φαίνεται ὅτι προώδευσε, καὶ περὶ τὰ τέλη τῆς τρίτης Ἐκατονταετηρίδος ἀναφέρονται ὕελινα παράθυρα εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἅτινα μετ' οὐ πολὺ μετεφέρθησαν καὶ εἰς τὴν Γαλιαν. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁμῶς εἰσῆχθησαν τὰ ἐξ ὕελου παράθυρα τὸ 674, ὅτε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Βενέκτος ἐκάλεσε τεχνίτας διὰ νὰ βάλωσιν ὕελινα παράθυρα εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ μοναστήριον τοῦ Οὐϊαρμόουθ εἰς Δουρχάμ. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁμῶς ἡ ὕελος ἤρχισε νὰ ᾔηται κοινὴ εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς οἴκους περὶ τὸ 1180. Περὶ τὰς ἀρχὰς δὲ τῆς δεκάτης τετάρτης Ἐκατονταετηρίδος εἰσῆχθησαν τὰ πρῶτα ὕελοφεῖτα εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀλλὰ μόνον εἰς τοὺς εὐγει-

νεῖς ἦτο συγκεχωρημένον νὰ τὰ ἔχωσι, καὶ νὰ φυσῶσι
 μὲ τὸν σιδηροῦν σωλῆνα εἰς αὐτά. Ἐκτοτε δὲ ἡ ὑε-
 λοποιΐα ἀνήχθη εἰς τὴν ὁποίαν ἔφθασε τὴν σήμερον
 τελειότητα καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην.

ΦΥΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ.

Τὸ γάλα τοῦτο ἐκβαίνει ἀπὸ δένδρον τι καλούμενον
 δένδρον ἀγελάδος, εὕρισκόμενον πλησίον τοῦ Μα-
 ρακάϋ, οὐ μακρὰν τῆς Καρακάς, εἰς τὸ βορειοανατολι-
 κὸν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Ὁ περίφημος περιηγητὴς τῆς
 Πρωσσίας Χουμβόλδοτος λέγει ὅτι ἔχει τὰς αὐτὰς φυ-
 σικὰς ιδιότητας καὶ τὴν γεῦσιν τοῦ γάλακτος τῆς δα-
 μάλεως· πλὴν εἶναι ὀλίγον τι πυκνότερον μόνον. Πί-
 νεται δὲ τὸ γάλα τοῦτο, καὶ χρησιμεύει ἀπαραλλάκτως
 ὡς καὶ τὸ γάλα τῶν ζώων. Αἱ χημικαὶ αὐτοῦ ιδιότητες
 ὁμῶς διαφέρουσιν.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Κυρίαν. * * *

Σμύρνη, τῇ 18 Ἰαν.—1841

Τὰς τῆς νέας μας Ἑλλάδος νεανίδας θεωρῶν,
 Σ' τῶν ἀρχαίων νὰ ἐμβαίνουν Ἑλληνίδων τὸν χορὸν,
 Καὶ ἐφάμιλλοι νὰ ᾔναι προσπαθούσας μὲ ἐκείνας

Τὰς Σαπφούς καὶ τὰς Κορίννας,
 Χαίρω ὅλος καὶ τὸ βλέμμα ἀνατρίνων σ' οὐρανὸν,
 Ἐκφωνῶ τῆς ἐποχῆς μου μακαρίζων τὸν καιρὸν·

”Ἡ Ἑλλὰς ἡ νεωτέρα

Δὲν θὰ μείνῃ κατωτέρα

Τῆς ἀρχαίας . . . Κί ὡς τὸ πρῶτον

Θεὸ νὰ ἔχῃ νεανίδας

Ἐπαξίας Ἑλληνίδας

Τῆς Παιδείας καὶ τῶν φώτων.”